

דברים חוצבים להבות אש

שנשמעו מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בעת נעילת החג שמחת תורה תשפ"ד

כתוב על שמחת תורה: 'קשה עלי פרידתכם'. בפשטות הכוונה הוא, שהיינו ביחד כל ימי החג, וכרגע צריכים להיפרד ולחזור לשגרה, וזה העניין של שמחת תורה להישאר ביחד עוד יום אחד, כי קשה עלי פרידתכם.

ונראה להסביר עוד יותר, כי בפסח מצאנו שזה זמן חרותנו, ובשבועות מצאנו שזה זמן מתן תורתנו, ובסוכות מצאנו שזה זמן שמחתנו. לכאורה מהו הקשר ענין שמחה לסוכות, ברור שזה ימי שמחה בעקבות שמחת בית השואבה, אבל מזה שקוראים את החג ימי שמחתנו לכאורה יש כאן משהו עמוק יותר, וצריכים אנו להבין מה מונח בזה?

ונראה להסביר את העניין, מה זה שמחה בכלל, אלא כל אחד ואחד שם לעצמו רף מסוים בעניין מסוים, שאם יהיה לו את זה אז יהיה בשמחה. למשל אחד שרוצה כסף מחליט בעצמו שרק אם יהיה לו כך וכך כסף אז יהיה בשמחה, וברגע שעדיין אין לו את זה הוא לא בשמחה, וכן אחד שמחליט שהוא רוצה בנים מוצלחים ואז יהיה בשמחה, ואז מחליט לעצמו רף מסוים בעניין שרק אם זה יהיה באמת כמו שחלם אז יהיה בשמחה, וברגע שזה לא ככה אז הוא בשמחה, וכן אחד מחליט לשום לעצמו רף מסוים בעניין בריאות שרק אם יהיה כך וכך אז יהיה בשמחה, ואם זה לא הוא לא בשמחה.

כלומר אדם קובע לעצמו את המושג שמחה, שרק אם יהיה לו מה שהוא רצה וקבע לעצמו לפני זה, אז הוא הגיע למצב שמחה, ואם הוא עדיין לא הגיע לשם אז הוא לא בשמחה, אבל למשל אדם החליט שרק אם יהיה לו מיליון ₪ אז הוא יהיה בשמחה, ואם הוא הצליח להגיע לזה הוא יהיה בשמחה אולי ליום אחד, ואם זה ימשיך ככה כמה ימים הוא כבר לא יהיה בשמחה, ורק ברגע שיהיה לו יותר ממה שקבע לעצמו אז הוא יהיה בהיי ואם יהיה לו פתאום פחות מיד יכנס לייאוש, אבל בשמחה הוא לא יהיה.

ומה זה כן שמחה? אלא אדם שיודע שבעצם לא מגיע לו כלום ומה שיש לו הוא מאת הקב"ה, אז כל דבר קטן שיש לו הוא בשמחה עצומה, כי הוא חי שבעצם אין לו כלום ומה שיש לו הוא מתנה מאת הקב"ה, אחד שחי ככה הוא בשמחה אמיתית כל הזמן, בקורונה ראינו את זה בחוש הרבה אנשים שהיה להם נסיעות קבועות בתור נהגים ופתאום הכל נגמר ולא היה להם כלום, ופשוט נגמר להם כל מקורות הפרנסה שלהם, אז הרגישו שבעצם אין להם כלום ומה שיש להם הוא מתנה מאת הקב"ה, ולכן שמחו על כל נסיעה שקיבלו כי לא היה להם כלום, כלומר דווקא איפה שאין לך ופתאום יש לך משהו שם זה השמחה.

בשואה ג"כ ראינו את זה, לא היה מה לאכול אנשים מתו מרעב, כ"ק אאמו"ר זצ"ל היה מספר על הזמנים הקשים שעברו שם, ואם קיבלו קליפה של תפוחי אדמה שהיה כבר בזבל שמחו עם זה כמוצא שלל רב, כלומר הם הרגישו שאין להם כלום ולא מגיע להם כלום, וברגע שקיבלו משהו שמחו מאוד, אבל היום שיש לנו הכל ולא חסר לנו ב"ה מאוד קשה להיות בשמחה, ב"ה התאספנו לסעודות שמחת תורה, וראיתי אנשים בודקים את החלות האם הם טריות או לא, האם הם כריספי או לא, זה מגיע כי אנשים חושבים שמגיע להם ולכן אין שמחה, אנשים בדקו האם יש קישקע בטשולנט, וברגע שראה שאין החליטו שכבר לא היה שווה להגיע לסעודה היום, וכל זה למה, כי אנשים חושבים שמגיע להם והיות שמשהו חסר המצב לא טוב, אבל ברגע שיחליטו שלא מגיע לך כלום ומה שיש לך הוא מתנה מאת הקב"ה אז אנשים יהיו בשמחה.

יש אנשים שעובדים שמשרדים גדולים ויש להם משרתים, וכל מה שהם רוצים שולחים הודעה ומיד מקבלים, ואם ח"ו ביקשו משהו ולא קיבלו אז ד' ירחם מה יהיה כאן, הלא ביקשתי ולמה לא הבאת מיד, כל זה כי אנשים חושבים שמגיע להם וברגע שחסר להם משהו הם כבר לא בשמחה, וברגע שאנשים יבינו שכל מה שיש הוא חסד ורחמים מאתו ת' שמו ישמחו עם מה שיש והיה להם שמחה אמיתית. אנשים שמים לעצמם רף בכל דבר ודבר שרק אם יהיה להם מה שקבעו אז היו בשמחה, וברגע שאין להם יוצאים מעצמם, ואז באמת אין להם שמחה, וברגע שיבינו שאין מה שאתה קובע ומה שיש הוא מאת הקב"ה, אז יגיעו לשמחה אמיתית.

בסוכות הקב"ה אומר לצאת מדירת קבע ולשבת בדירת עראי, ואז מתחיל ימי שמחה, למה, כי עד אז כשאדם נמצא בדירת קבע שלו אז הוא שם לעצמו רף בכל עניין מה ישמח אותו ומה לא, וברגע שחסר לו מיד כועס, אבל בסוכות שאנו יוצאים מדירת קבע לדירת עראי אז מתחיל שמחה, כי שם אדם מבין שלא מגיע לו כלום וכאן אין את כל הנוחות שיש בבית, וברגע שיודע ומבין שלא מגיע לו מיד הוא שמח, ולכן אנו רואים בסוכה שאנשים מתחברים עם כולם ומסתדרים עם כולם, כי כאן אדם לא קובע לעצמו שום רף בשום עניין ולכן מסתדר עם כולם, אפשר לראות עשירים גדולים שמסכימים לצאת לסוכה אפילו שאין מזגן, ואפילו שצריכים לסחוב את האוכל ולחכות הרבה זמן, ואפילו שהשולחן לא יציב כמו בבית, כל זה למה, כי עכשיו אדם מוכן לוותר על הכל למען המצווה לשבת בסוכה, ולכן כולם מגיעים לימי שמחה בימים האלו.

ומה קורה בשמחת תורה, אפשר לראות בכל מקום בלגן גדול סביב שמחת תורה, אנשים יוצאים מדעתם, צועקים אחד על השני, יש מכות ומריבות, לכאורה מה יש דווקא בכזה יום גדול כזה בלגן גדול, אלא עיקר עבודת האדם הוא להכניס את העניין שלמדנו בימי סוכות לחיות עם הכרה שלא מגיע לנו כלום ומה שיש לנו הוא מתנה מאת הקב"ה ולכן יש לנו מציאות להיות שמח – לתוך הבית, אבל יש אנשים שלא חיו ככה בסוכה והסכימו מתוך ייאוש לוותר על הנוחות למשך שבוע ימים, ולכן מגיע שמחת תורה שאז חוזרים הביתה ומתחילים בחזרה להרגיש שמגיע לי ואם חסר משהו ד' ירחם, ולכן אלו אנשים משתגעים בשמחת תורה.

וזהו הכוונה קשה עלי פרידתכם, בימי סוכות ישבנו ביחד עם כל מיני אנשים, ובכל מיני אופנים ישבנו והיינו בסוכה, וידענו לא מגיע לנו כלום ולא היה לנו שום רף בשום נושא ועניין, ולכן היינו ביחד ובשמחה, אבל עכשיו אנחנו חוזרים הביתה וחוזרים להיות בפירוד, כי כרגע מתחילים לחשוב שמגיע לנו וקובעים רף בכל נושא שזה גורם פירוד לאדם בינו לבין עצמו ופירוד בין אנשים. ועיקר עבודת האדם בימים אלו הוא למשוך את הסוכה לכל השנה, כלומר לקחת את מה שלמדנו שלא מגיע לנו כלום ולחיות ככה כל השנה, ואז מגיעים לשמחה אמיתית כל השנה.

הלכתי לראות בימי חול המועד אחד מרבני העיר שעדיין צעיר לימים אבל אומרים עליו דברים גדולים. כשחזרתי אמרתי לעצמי אחד שמסוגל לומר אני לא יודע הוא אדם גדול, וכנ"ל כי הוא יודע שבעצם אין לו כלום ומה שיש לו הוא מאת הקב"ה, ואז מגיעים לשמחה אמיתית. שמעתי סיפור עם רב אחד שהגיעו לדוכן של ד' מינים, היות שהוא נהיה רב של איזה עיר ויש לו קהילה והם צריכים ד' מינים ולכן הלך לקנות להם כל צרכי החג. וכשהגיעו לשם היה לו כמה שאלות ולא ידע מה לעשות, ועצר בחור שגם היה שם ושאל אותו מה הוא אומר האם זה כשר או לא. והבחור שאל אותו למי אתה שואל, ענה אותו רב קהילה את כל הסיפור ואמר לו שהוא לא יודע כ"כ את כל ההלכות ולכן הוא שואל. וזה כנ"ל אדם שיודע שאין לו כלום אז הוא שמח עם מה שיש, אבל אדם שחושב שיש לו ויש לו גם רף קבוע בכל דבר אז הוא לא מוכן לשאול אף אחד כלום, כי הוא הרי יודע כל דבר.

אומרים בהלל לא ימות כי אחיה ואספר מעשי י-ה. לכאורה איך אדם יודע כי אחיה לתמיד, הלא כל אחד חי בעולם למספר שנים ולא לעולם, ומה הכוונה לא ימות כי אחיה. אלא יש כל מיני דברים שאם אדם עושה אותם הוא ימות אבל לא בפועל אלא בכוח, ולכן אדם צריך להיזהר לא להיכנס לשם כי הוא יכול למות שם, אלא לעשות דברים שהוא לא ימות שם אלא אחיה שם, ואז יגיע למצב לספר מעשה י-ה.

ונראה להסביר עוד יותר את העניין, אנו אומרים בתפילה כשיוצאים מהסוכה, 'כשם שקימתי וישבתי בסוכה זו כן אזכה לשנה הבאה לישב בסוכת עורו של לווייתן. לכאורה מהו הכוונה בזה, הלא עכשיו ישבנו בסוכה שלנו ומה הקשר שלנו כרגע עם מה שיש לעתיד לבוא שאז נישב בסוכה בתוך העור של הלווייתן.

אלא הקב"ה ברא בעולם כל דבר זכר ונקבה, וכן ברא לווייתן זכר ונקבה, אבל ראה שאם יהיה להם ילדים העולם לא יתקיים, כי הם כ"כ גדולים וענקיים שפשוט ישתלטו על העולם, ולכן הרג את הנקבה ומלח אותה לצדיקים לעתיד לבוא. וככה העניין הסתדר. אבל מיד צעק הלווייתן שהלא אתה הקב"ה אמרתי שלא טוב להיות לבד וכל אחד חייב בן זוג, ולכולם נתתי בן זוג ולי אין כלום, ואיך יתכן שאתה שאומר שאסור להיות לבד לקחת לי את הבת זוג שלי, ואז כדי לפייס אותה כתוב שהקב"ה לומד עמו תורה ומזווג זיווגים ומשחק אותה. אבל עדיין קשה מה יש לי מזה שהקב"ה איתי מדבר איתי נמצא איתי תכלית אין לי בת זוג כמו כולם, ומה זה עוזר לי.

אלא מה בכלל כל העניין שצריכים להתחתן, אלא כתוב **במהר"ל** שאדם מאוד קשה לו להיכנע לשני, אדם לא מסתדר לו עם חבר מחליפים חבר, לא מסתדר בעבודה מחלפים עבודה, אבל להיכנע לא צריכים, אבל עיקר עבודת האדם הוא להיכנע ולדעת שכל דבר הוא מאת הקב"ה, כי כדי להגיע

להקב"ה חייבים להיכנע וכל זמן שאין הכנעה אדם לוקח לעצמו כל דבר ולא מייחס את זה להקב"ה, ומה עושים כדי שאדם ייכנע, ולכן מתחתנים, וידוע שאצל חסידים מאוד הקפידו ברגע שגורמים שידוך לא לפרק את זה, ורק אחרי שמתחתנים אפשר להתגרש, בקיצור להתחתן זה מאוד לא פשוט אי אפשר לפרק את העסק כ"כ מהר, כלומר חייבים לתת הכנעה אחד לשני וככה אפשר להמשיך הלאה, ולכן על ידי שמתחתנים שאז נותנים הכנעה אחד לשני מגיעים משם לתת הכנעה להקב"ה ג"כ.

אמר הקב"ה: לויתן אני מסכים להיות איתך לשחק איתך, כלומר אותו דבר מה שכולם מקבלים על ידי בת זוג אתה יכול לקבל ישיר ממני, להיות מחובר ישירות להקב"ה בלי להצטרך לעבור נישואין ואז להגיע להכנעה ולהקב"ה, מכל הבריאה רק הלויתן הגיע להכרה ולהבנה איך לחיות עם הקב"ה, ושאר הבריאה לא קלטו את זה ולכן יש לנו בת זוג בתקווה שאז אדם מגיע להכנעה לשני ומשם להכניע את עצמו להקב"ה.

בפרק שירה כתוב שהשירה שהלויתן אומר הוא: הודו לד' כי טוב כי לעולם חסדו. לכאורה מה הקשר בין הפסוק הזה ללויתן. אלא כנ"ל שרק הלויתן הוא קלט שיש הקב"ה בכל דבר ובכל מצב, ולכן אפילו שלא טוב לו ויש לו חושך בזה שחסר לו בת זוג, עכ"ז יודע שמאתו לא תצא הרעות והטוב, ולכן הוא כבר נתן הכנעה להקב"ה בלי לעבור להיות עם בת זוג ואז לתת הכנעה ולהגיע להקב"ה, ולכן הוא אומר את הפסוק הודו לד' כי טוב כי לעולם חסדו, שזה אומר להודות להקב"ה על כל טוב אפילו שלא כ"כ נראה כן, כי לעולם חסדו.

וזה מה שאנו אומרים כשם שקימתי וישבתי בסוכה זו ושם נכון שיש לכל אחד רף מה זה שמחה בשבילו, אבל בסוכה הרי כולם הסכימו להגיע להכנעה ולבטל את הרף שקבע לעצמו והסכים לתת הכנעה ולהיות עם כולם בסוכה על אף שזה לא הכי מסתדר לו כל דבר, אותו דבר אזכה לישב בסוכת עורו של לויתן כלומר לחיות אחד עם הקב"ה כמו שהלויתן חי גם אנחנו נזכה להכניס את הקב"ה גם עכשיו כשנכנסים הביתה שאז יש לכולם רף מה זה שמחה בשבילו עכ"ז שנזכה להגיע ולחיות עם הקב"ה בכל מצב.

אנחנו נמצאים כרגע בזמן מלחמה, כולם מאוד רוצים לדעת מה קרה כמה נהרגו וכמה נחטפו, איך זה קרה ומה היה ומה יהיה, הכי טוב הוא לא לשמוע חדשות ונייעס, כי למעשה מה שצריכים לדעת הרי כל אחד ידע ומה שלא צריכים לדעת למה צריכים לדעת אותם, הרי תכלית כל החדשות של עכשיו את האמת לא יגידו, ורק אולי אחרי חמישים שנה שכבר לא יהיו צו איסור פרסום אולי יגידו קצת מה שהיה כאן, וגם אז לא יגידו את הכל ורק חלק.

עכשיו יש שתי דרכים או להיות עסוק איך זה קרה ואיך זה יכול להיות, והתוצאה מזה הוא לא לחיות כלל עם הקב"ה, או לדעת שזה סיבה מאת הקב"ה לחיות אחד אתו ית', ועכשיו יש לנו עוד יותר הזדמנות לקרבת אלוקים לי טוב, וברגע שהולכים לשמוע את החדשות פשוט מתנתקים מהקב"ה ומתחילים לחיות כוחי ועוצם יד.

איתא בתורת משה: על הפסוק: ויתמו ימי בכי אבל משה ויהושע בן נון מלא רוח חכמה כי סמך משה ידיו עליו. לולי דמסתפינא אמינא תמו ימי בכי על סילוקו של משה ובכו בכיה אחרת, כי ראו יהושע מלא רוח חכמה כי סמך משה ידיו עליו, ונצטערו כל אחד ואחד על שהיה בידו גם הוא לשרת משה ולהיות פניו מאיר כלבנה, ועצלותו של כל אחד ואחד גרם לו, ע"כ מרוב זה הצער תמו בכי אבל משה.

כלומר משה רבינו דיבר כל החיים שלו שיש בורא ומנהיג לבירה, והכניס להם שכל דבר שקורה לאדם הוא סיבה מאת הקב"ה, וצריכים לתת הכנעה לסיבות ולדעת שזה לא מציאות אלא סיבה מאת הקב"ה, וברגע שמשה רבינו הלך מהעולם אז אנשים התחילו לתפוס את עצמם מה הפסידו, שהם היו עסוקים כל החיים עם שטויות ולא עם הדרך, ואיך קלטו את זה, ראו את יהושע בן נון שהוא מלא רוח וחכמה וידעו שהוא למד את זה אצל משה רבינו, וידעו שגם הם היו יכולים ללמוד ולדעת כל זה אלא במקום לקלוט ממנו דרך בעבודת השם היו עסוקים בדברים אחרים, ועל זה בכו כאן, ולא בכו רק על זה שמשה רבינו הלך ואיננו אלא על זה שהיו יכולים לקלוט הרבה יותר דברים.

אני אומר כל יום חיזוק יומי בטלפון וכן מוציא מכתב יומי בדברי אמונה ועבודת השם, תאמינו לי שזה לוקח ממני א שטיק הארץ עד שאני מוציא משהו לכולם, ועם כל זה יש כאלו שלא מתייחסים כלל לדברים, או ששולחים לי בחזרה תודה רבה וכדומה, חבל יש לכם דרך בעבודת השם תלכו עם זה ויהיה לכם טוב, ובמקום להיות עסוק בשטויות תהיו עסוקים בחיובי לחיות אחד עם הקב"ה.

[בזמן יציאת שבת, היו חלק מאנשים עסוקים בלדעת מה קרה, צעק רבינו בקול גדול: רבותי איך ווייס שוין וואס ס'איז געשען, ואמר:]. איתא בקדושת לוי על הפסוק: ד' מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן כו' מימינו אש דת למו. דהנה לכאורה יקשה על מה דאיתא במדרש דהקב"ה חזר עם התורה על כל אומה ולשון, ולא רצו לקבל, והשיבו לך מעמנו. וקשה הא ברשות השי"ת היה שהגויים יקבלו את התורה.

אך דבאמת השי"ת עשה זה כדי לחבב את ישראל, שעל ידי שיחזור על כל האומות ולא ירצו לקבל, וזרע ישראל יקבלו אותה, ועל ידי זה יתוסף אהבתו עליהם, ועל ידי זה החזרה בא אהבה לישראל, ועל ידי קבלת התורה מזו האהבה נתוסף שנאה על אומות העולם, וכן אמרו חז"ל דלכך נקרא סיני, שירדה שנאה לאומות העולם.

כלומר ברגע שבני ישראל קיבלו את התורה ירד שנאה לאומות העולם וניתוסף אהבה לבני ישראל. ולכן צריכים לדעת שכל מה שקורה לנו הוא מתוך אהבה שיש הקב"ה לבני ישראל, ואפילו שלא מבינים ולא משיגים צריכים אנו להאמין שבכל דבר יש טוב ויהיה טוב.

gmail.com@5701554

**נכתב על ידי הרב יצחק טווערסקי שליט"א.
יצא לאור על ידי מכון 'נתיבות החסידות' - ספינקא**